

ГАЗЕТА
1918 ЙИЛ
21 ИЮНДАН
ЧИҚА БОШЛАГАН

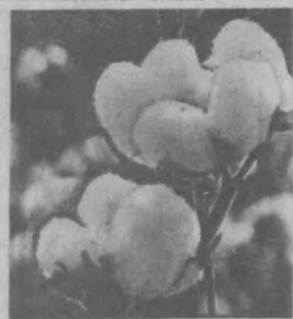
СССР УЗБЕКИСТОН

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ,
ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 228 (20. 795)

1990 йил 6 октябрь, шанба

Баҳоси 3 тийин.

ҲАР СОАТ ҒАНИМАТ

ҲОСИЛ—90

Ҳар йилнинг ўзига хос қийинчиликлари ва қўлай томонлари бўлади. Об-ҳаво яхши келган йили сув тақчиллиги сезилиши ёки аксинча бўлиши мумкин. Буларнинг ҳаммаси ҳосил баракасига таъсир қилиши турган гап. Лекин омилкорлик, ушшоққонлик, тартиб-нигоз билан ишланмас экан, табиат ўта сажий келган шароитда яхши натижаларга эришиб бўлмайди. Гурланлик пахтакорларда худди шундай ажойиб фазилатлар мўжассам. Бунини уларнинг меҳнат самараси кўрсатиб турибди. Биз жумҳуриятда биринчи бўлиб белгиланган режани бажардик. 30 минг 500 тонна пахта тайёрлаб, унинг аксар қисми юқори сортларга қабул қилинди. Шунинг қайд этиш лозимки, жумҳуриятимизнинг шимол-ий қисмида, Орол бўйида жойлашган ноҳиямиз ша-

барлари зиммасига юклатилди. Ноҳияда биринчи бўлиб зафар маррасига «Янгиобод» давлат хўжалиги пахтакорлари етиб келдилар. Улар 650 тонна пахта топширдилар. Умумий хирмонни 800 тоннага етказиш мақсадида йилнинг биринчи бўлиб таъини-тизм билан ишланмас экан, табиат ўта сажий келган шароитда яхши натижаларга эришиб бўлмайди. Гурланлик пахтакорларда худди шундай ажойиб фазилатлар мўжассам. Бунини уларнинг меҳнат самараси кўрсатиб турибди. Биз жумҳуриятда биринчи бўлиб белгиланган режани бажардик. 30 минг 500 тонна пахта тайёрлаб, унинг аксар қисми юқори сортларга қабул қилинди. Шунинг қайд этиш лозимки, жумҳуриятимизнинг шимол-ий қисмида, Орол бўйида жойлашган ноҳиямиз ша-

ШИЖОАТЛИ МЕҲНАТ БАРАКАСИ

Гурлан райони пахтакорлари жумҳуриятда биринчи бўлиб йиллик режани бажаришди

роитида ҳар бир миқдор пахтани етиштириш осонлик билан кечмайди. Табиати-миз хасталиги ҳаммага маълум. Ёрларимиз шўрланган, зах ва захарин сувлар ича-вериб касалланди танага ўх-шаб қолган. Шу бонс ўтган йил ноҳиясидаги келгуси ҳосил таралдигани ани шу жиҳатларни ҳисобга олган ҳолда киришдик. Экин май-донларимизнинг яқин кўзда шудгор қилинди. Кўпроқ маҳаллий ўғит солишга му-таассис-раҳбарлар маҳака-сини оширишга эътибор берилди. Уларнинг маоши коллективнинг пировард меҳнат натижаларига боғлиқ қилиб қўйилди. Хўжалик-ларимизда ишчи ташкил этиш бир неча йилдан буён оила-вий ва коллектив пудрат усулида олиб борилаётган эди. Бу усул ҳам тақомил-лаштирилиб, асосий диққат-эътибор деҳқонларнинг ерга қўйишга тўғрисида кў-чайтиришга, самарали меҳ-нат қилишлари учун яхши шарт-шароит яратилишга қара-тилди.

Ўзбекистон ССР ҳуку-матининг йилнинг биринчи ма-всумида теримчилар терган ҳар бир килограмм пахта учун 25 тийиндан ва механиз-аторларга ҳар тоннага 10 сўмдан ҳақ бериш ҳақидаги қарор деҳқонларга қувват бахш этди. Теримчи ва ме-ханизаторлар ўртасидаги му-собақа ҳар 5—10 кунда якунлаб борилади, уларга ғамхўрлик кўрсатиш вази-фаси мутасадди идоралар раҳ-

жамоа хўжаликлари, «Гу-листон» совхоз пахтакор-ларининг ҳам баракали меҳ-натлари таҳсинга лойиқ. Жилгалардан ирмоқлар, ирмоқлардан дарёлар ҳосил бўлганидек, ҳар бир терим-чи, механизатор ва мутахас-сис галабага муносиб улуш қўшди. Шунга қарамай Ле-нин номи жамоа хўжалиги-дан Р. Шерматов, «Комму-низм»дан У. Назаров, «Ком-муна»дан А. Саидмуродов, «Гулистон» давлат хўжали-гидан Б. Нурметов бошлиқ бригадалар, Ш. Инолова, Ҳ. Қурбониев, В. Тўра-ева сингари пудратчилар, О. Камолов, У. Абдуллаев, О. Полвонов ваби механиз-аторлар шижоаткорлик кўрс-атиб ишлаганлигини эътироф этиш зарур.

Ноҳиямиз пахтазорлари-да меҳнат кўтаринчилиги сусайгани йўқ. Далаларда ҳали ҳосил қўп. Ана шу ҳо-сил нобуд қилмасдан йи-ғиб-териб олиб, қабул пункт-ларига яна 4500 тонна пах-та топширишга аҳд қилинди. Амминики, бу мажбурият ҳам тез кунда ошириб ба-жарилади. Шу билан бирга қишлоқ хўжалигининг бош-қа соҳаларида ҳам белги-ланган режалар муваффа-қиятли бажарилиши учун астойдил ҳаракат қилинати.

Б. ЮСУПОВ,
Гурлан район партия ко-митетининг биринчи ко-мити, ноҳия кенгашининг раиси.

Суворийлар мусобақаси

Жумҳуриятимизда пахта йи-ғим-терими авжиде. Тўртинчи ми-лион тоналлик хирмон бунёд этилган. 5 октябргача йиллик режа 74,01 фоизга бажари-ди. Машиналар билан терилган пахта миқдори эса 66,53 фоиз бўлди. Маррага тобора яқин-лашяпти. От йилида «пўлат от-ларни моҳирлик билан бошқараёт-ган механик-ҳайдовчилар хирмон-га барака киритишмоқда. Тош-

ИҚТИСОДИЙ ОМИЛ АФЗАЛЛИГИ

Қаюмжон ҲАЛИЛОВ,
Жалолқудуқ районидagi «Пахтакор» жамоа хўжалиги механизатори:

— Жумҳурият ҳукуматининг қарорига биноан қўлда терилган ҳар бир килограмм пахтага 25 тийиндан, маши-нада терилган ҳар бир тонна пахта учун эса 10 сўмдан тўланимоқда. Меҳнатга ҳақ тўлашнинг бу усули терим су-ратини янада оширишни таъминлади. Хўжалигимиз аъзолари ҳам зўр кўтаринки руҳда ишлашмоқда. Бу йил ҳар гектар ердан 35 центнердан ҳосил олиш ниятидамы.

Ўттиз уч йилдан буён тракторчиман. Пахта териш ма-шинасини эса йигирма йилдан буён минаман. Мана шу йиллар мобайнида қўлайлик яратиш бўйича кўп гаплар бўлди-ю, лекин аксарияти амалга ошмади. Агар пахта-ни тўқмай тирадиган машиналар, шпинделлар яратилса кўнглидагидек бўларди.

Шу кунгача хўжалик хирмонига уйган пах-там 130 тоннадан ошди кетди. Ҳадемай аҳдими ҳам етаман. Ниятим — ўзим терган пахтани 160 тоннага етказиш, бу — жумҳурият хирмонига улусимдир.

ТЕРИМ СУРЪАТИГА ҚАНОТ

Қаримбой ОЛЛОБЕРГАНОВ,
Беруний районидagi «Ленинград» жамоа хўжалиги механизатори:

— Ўзбекистон пахтасининг 3,5 миллион тоннаси го-ят қисқа муддатда хирмонга уюлишида биз механизатор-ларнинг ҳам муносиб ҳиссамиси бор. Бу йилги куз фа-лидаги ишимиз бошқача ўтмоқда, фазил ўзгача. Илгари-гидек широборлик, яъни сафарбарлик эълон қи-лишга барҳам берилди. Пахтакор ўз ишини билиб ба-жараётди. Маънавий рағбат билан моддий ман-фаатдорлик ҳам ютуқларимизни кўпайтираётганимиз сир эмас. Бу — ўз-ўзидан жумҳуриятимиз иқтисодиётини мустаҳкамлашга кўмаклашмоқда.

Бу йил хўжалигимиз бўйича 2600 тонна пахта тайёр-лаймиз. Шундан 2 минг тоннаси машиналар билан те-рилади. 22 та «зангори кема» ишлатилмоқда.

Ҳозиргача 80 тоннадан зиёд ҳам ашё тердим. Маррам — 150 тонна!

● Пахтакорлар азалий тажри-бага кўра шу нарсани яхши били-лади: теримда унумли фойдала-нишдан ҳар бир кун, ҳар бир соат хирмонга барака киритади. Ҳосил

АСТОЙДИЛ БЕЛ БОҒЛАБ

кент, Сирдарё, Жиззах, Наман-ган, Қашқадарё вилоятлари ме-ханизаторларининг ғайрат-шижоати ўзгача. Улар мусобақада қарвон-бошиб.

Дарвоқе, йилнинг теримда энди ҳар бир соат, ҳар бир кун ғани-мат. Кун қисқаряпти. Оқшом тез тушяпти. Бунинг устига октябр ойининг иккинчи ярмида об-ҳа-во ўзгариб, ҳарорат пасайиши ку-тиляпти. Кўзда табиат инжиқлик

кўрсатиши мумкин. Ахир, куз ҳавосига ишониб бўлмайди-да. Аини пайтда ғанимат фурсат-лардан унумли фойдаланиб, дала-ларда жонбозлик кўрсатаётган че-вар теримчи-ю сергайрат суворий-лар суръатга суръат қўшмоқда-лар. Раҳмат, шуларга!

Қўнда теримда чинакам жасо-рат кўрсатаётган дада гвардия-чилари ўзлари эришяётган юту-қлар тўғрисида ҳикоя қиладилар.

КУЗ ҲИСОБ СЎРАИДИ

Абдулла ХУШМАНОВ,
Китоб районидagi «Навбахор» совхоз механизатори:

— Дақиқаси олтинга тенг кўнларин беҳуда ўтказмаёй-миз. Дала — бункер — пахта пункти қалқасида иш қизғин. Зеро, куз ҳисоб сўраяпти.

Пахтани вақтида саранжомлаб олиб, кўнглини тўқ қи-лиш керак. Дарвоқе, деҳқон бу йил ўзини чинакамга те-тишимизнинг эканлигини ҳис этди. Илдамлаб кети-шимизнинг сирларидан бири ҳам шу эканлигини яна бир бор ошқора айтиб қўйиш билан фахрланаман.

Совхоз бўйича 3600 тонна пахта тайёрлашимиз кўзда тутилган. Гектаридан 28 центнердан ҳосил кўтарамиз. Хирмоннинг учдан икки қисми машиналар ёрдамида те-рилган пахта ҳисобига уюлади.

Меҳнат жамоамиз фидокорона меҳнатдан сўнг мароқли ҳордиқ чиқаряпти. Дала шийпонимизда ҳамма нарсга му-ҳаббат. Теримчи хотин-қизлар учун ҳам яхши шарт-шаро-итлар яратилган.

Ҳосил чўғи баянда. Теримчи шашт билан олиб бора-пти. Мейнинг ўзим совхоз хирмонига 130 тонна пахта тў-каман. Бу режага яқинлашиб қолдим.

НАВБАТ МАЖБУРИЯТГА

Тугал ЭШОНҚУЛОВ,
Дўстлик районидagi «Октябрь 50 йилдиги» совхозини аъзоси:

— Вилотимиз ва қўшни сирдарёлик пахтакорлар ҳо-сини ҳашарчиларисиз териб олишга аҳд қилишганили сизларга маълум.

Бизнинг «Пахтакор» ширкатидagi 11-звено аъзолари йил бошида ҳар гектар ердан 28,8 центнердан ҳосил кў-таришнинг мўлжалладик. Бу чўл шароитида жуда юқори марра. Ҳаракатда баракат деганларидек, хирмонимиз кун сайин юксалди. Йиллик режани анча илгари ўри-латдик: 31 центнердан ҳосил олдик.

Маррага етиб мажбурият ҳисобига пахта топширмоқ-дамиз. Техникага таяниб иш қўриш ютуқлар омили экан-лигини ани бир бор исботладик. Мақсадимиз ҳосилдор-лигини 35 центнерга етказиш. Бу йўлда барча имконият-лар ишга солинимоқда.

ришнинг тоғдек юксак, дарёдек азим манбаи эканлигини унутмай-лик! ХИРМОНИНГИЗГА БАРА-КА, АЗИЗ ЮРДОШЛАР!

Суратлари Т. Ҳамроқулов, Р. Утамуродов, Э. Қўлмуродов ва У. Қўшоқов олган.

МАРРАДАН ЎЗГАНЛАР

● Шовот районидagi «Прав-да» жамоа хўжалиги коллек-тив йиллик режани бажарди. Ҳар гектар майдондан 29 цент-нердан ҳосил кўтарилиди. Қа-бул пунктларига 2200 тонна-дан зиёд пахта етказиб бе-рилди. Шунинг 1260 тоннаси уруғликдир.

Умуман жамоа бўйича 420 та оилавий заво бўлиб, улар-нинг ҳаммаси режасини уйда-лади. К. Матқубов, Б. Рўзма-тов, С. Султонов бошлиқ бри-гадаларда ҳосилдорлик 30—35 центнерга етди.

● Фарғона районидagi «Ком-мунизм» жамоа хўжалиги коллектив ҳам зафар қўчди. Мавжуд 716 гектар ернинг ҳар гектаридан режадаги 24,2 центнер ўрнига 25 центнер-дан ҳосил олинди. Давлатга жами 1800 тоннадан зиёд дурдона сотилди. Хўжалик деҳ-қонлари яна 400 тонна пахта тайёрлаб, ҳосилдорлигини 30 центнерга етказишга аҳд қи-лишди.

КПСС Марказий Комитети Секретариатининг «Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 73 йиллиги тўғрисида»ги БАЁНОТИ

Инсониятнинг жаҳон тари-ҳида янги давр очган Улуғ Октябрь социалистик рево-люциясининг галабасидан буён орадан етмиш уч йил вақт ўтди. Мана шу йиллар мобайнида совет коммунист-лари ўз халқи билан, бутун дунёдаги тараққиётпарвар ва тинчликсевар кучлар билан биргаликда 7 ноябрни Со-вет давлатининг тузилган кўни сифатида, дунёни ин-қилобий янгилашдаги қут-луғ сана сифатида доимо нишонлаб келмоқдалар. Би-роқ бу йил мамлакат-нинг айрим шаҳарлари ва минтақаларида мана шу умулхалқ анъанасидан воз кечиш ҳақида давлатлар

рий қадрият бўлиб қолган социалистик ғоянинг бунёд-корлик имкониятига ишо-нувчи барча кишиларнинг байрамга айланган. Ленинча анъана юбилей саналарини халқ кучларини сафарбар этиш ва бирлаш-тириш белгиси остида ўтка-зишни тақозо этади. Ҳозир, жамиятимиз чуқур иқтисо-дий ислохотлар сари, янги Умумиттифок шартномаси-ни тузиш сари илгарилар бораётган бир пайтда умум-халқ, миллатлараро жиш-лашувдан иборат бу вазира айнича мўҳимдир.

Бутун куч юксак дара-жада жунбўшга келган аини шу даврда онгли интизом ва ушшоқлик, инсоний масъу-лият туйғуси, иноқлик, фаол жўшқинлик ва кела-жакка ишонч, яъни байрам тушунчасини ташкил этувчи жамини омилар мўҳимдир. Дозларб муаммоларни ҳал этишда, босиб ўтилган йўл-ни идрок этишда, биздан аввал ижод этган авлодлар-га ҳурмат бажо келтиришда фаол қатнашиш — бу бай-рамнинг ҳозирги ахлоқий мўҳиятидир.

Биз дабдабали шовқин-суроналарга ва қуруқ суҳан-донликка даъват этмаймиз. Биз сизларни Октябрь бай-рамнинг жон-танани: унинг бирлаштирувчилик йўнали-шини, инсонпарварлигини, бирдамлик ва байналмилла-тилик руҳини сақлаб қо-лишга чақирамиз. Низола-рини кучайтирмайлик, балки кўпмиллатли Ватанимиз жа-да муҳтож бўлиб турган маънавий бирликка ва иқти-содий юксалишга, мушкул вазиятни бартараф этишга кўмаклашайлик.

Байрам жуда хилма-хил шаклларда — тантанали йи-ғилишлар, намоишлар, ми-тинглар ва бошқа тадбир-лар тарзда ўтказилиши мумкин.

КПСС Марказий Комте-тининг Секретариати комму-нистларга, партиячиларга, бошқа сиёсий оқимларнинг намоёндаларига, халқ ҳоки-мийати олий мақсадларини бажарга изчил тарафдорлари-га мурожаат этиб, энг кат-та умулхалқ, давлат байра-минининг бунёдкорлик, ижтисодиётнинг аҳамия-тини ҳар томонлама қўллаб-қувватлашга чақиради.

КПСС МАРКАЗИЙ КО-МИТЕТИНИНГ СЕКРЕТА-РИАТИ.

СССР ПРЕЗИДЕНТИ ХУЗУРИДА СУҲБАТ

4 октябр кунини СССР Пре-зиденти М. С. Горбачев СССР давлат корхоналари ва саноат бирлашмалари, қурилиш, транспорт ҳамда алоқа бирлашмалари уюшма-сининг раҳбарлари билан учрашди. Иқтисодиётнинг бозор муносабатларига ўтиш борасидаги масалаларнинг кенг доираси юзасидан қи-зқарли суҳбат бўлди.

Фикрлашув чоғида ҳўна-лик алоқаларини барқарор-лаштириш, бозорини иссте-мол моллари билан тўлди-

риш, фан ва техника ютуқ-ларини жорий этишда меҳ-нат жамоалари ҳамда кор-хоналар раҳбарларининг алоҳида ўрни таъкидланди. Халқ хўжалигининг бозорга ўтиш босқичида мамлакат иқтисодиётининг асосий эта-ки кучи бўлган катта кор-хоналар ходимларига ҳақ тўлаш ва уларни иқтисодий рағбатлантириш масалалари аиница пухта ўйлаш зарурлиги таъкидланди.

(ТАСС).

Маданият арбоблари билан учрашув

Янги турмуш тарзига ўтиш — бозор муносабатла-рига қўшилиш шароитида маданият соҳаси нозик ва ҳимоясиз соҳа бўлиб қолиши мумкин. Ахлоқий ва маъна-вий қадриятларини ҳамда анъаналарини йўқотиб қўй-маслик, ижобий иқидий жа-раблар барқарорлиги сақ-ланиб қолиши учун ана шу нозик ва сезгир соҳа ўзига алоҳида эътибор ва ғам-хўрлик кўрсатилишини та-лаб қилади. У ҳимояга му-ҳтождир. Жумҳурият Вази-рлар Кенгаши раиси, Ўзе-бекистон ССР Президент Кен-гашининг аъзоси Ш. Р. Мир-саидовнинг ижодкор зиёли-лар, жумҳурият маданият арбоблари вакиллари билан учрашувни зарурати ана шундан келиб чиққан. Уч-рашув 5 октябр кунини Тош-кентда бўлиб ўтди.

Учрашувда сўзга чиққан ижодий уюшмаларнинг, те-атрларнинг, концерт тап-шилотларининг раҳбарлари маданият — ижтимоий та-раққиётда миллат ва халқ-нинг қиёфасини, ақли, аҳ-лоқий ва нафосат жиҳатлари-нинг узвий боғлиқлигини белгилаб берадиган ўзак эканлигини таъкидладилар. Кўп йиллар давомида мада-ният «қондиқ» қондаси асо-сида ривожланиб келди. Бу аҳвол шунга олиб келди-ки, ҳозир маданиятнинг мод-дий-техникавий базаси жа-да оқиз. Санъатни тикло-ратлаштириш маданият им-кониятларига ҳалокатли таъсир қилиб юксак ахлоқий

вазифаларини ҳал этишини хавф остида қолдирмоқда. Маданият соф бозор неги-зида ривожланиб ва юксала олмайди. Нотиқлар бола-лар ва ёшларни ғўзаллини ҳис этадиган қилиб тарбия-лаш муаммоларига эъти-борни қучайтириш юзаси-дан аниқ тақдирлар кирит-дилар, ўзбек халқининг та-рихий ва маданий меросини сақлаб қолишини, профес-сионал ва ҳаёскирлик инко-детишни ривожлантиришнинг ҳуқуқий қарорларини, иқ-тисодий шарт-шароитларини яратиш тўғрисида гапир-дилар.

Учрашув чоғида халқ таъ-лимининг барча бўғинлари-ни инсонпарвар қилиш, ада-биёт, муслика, театр, кино ва таъсирий санъатни ри-воқлантириш мафбатлари-ни қўллаб маънавий бойлик-ларини емирилишдан ҳи-мо қилишда ҳоқимият ор-ганлари билан ижодкор зиё-лиларнинг биргаликдаги ҳа-ракатлари билан боғлиқ ма-саладар муҳокима қилинди.

Ш. Р. Мирсаидов тўплан-ганларнинг жуда кўп саво-лларига жавоб қайтарди. Учрашувда Жумҳурият Компартияси Марказий Ко-митети бюросининг аъзоси, Тошкент шаҳар партия ко-митетининг биринчи котиби А. И. Фозилбеков, Ўзебеки-стон ССР Вазирилари Кенга-шининг ўринбосарлари ў. Қ. Исмоилов, ў. Р. Умар-беков қатнашдилар.

(ЎзТАГ).

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Президентининг Фармони БОЗОР МУНОСАБАТЛАРИГА ЎТИШНИНГ БИРИНЧИ НАВБАТДАГИ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ҲАҚИДА

Корхоналарнинг иқтисо-дий мустақиллигини кенгай-тириш ва маҳсулот ишлаб чиқаришни қўлайтиришдан ҳамда ишлаб чиқариш сама-радорлигини оширишдан, бозор муносабатларига ўтиш учун шароит яратилишдан мафбаддорлигини кучай-

тириш мақсадида қарор қи-ламан:

1. Халқ хўжалигида шарт-номавий улгурин нархлар кенг қўлланилишига ўтил-син. 1991 йилга шартнома-лар тузиш чоғида мажбур нархлар СССР Министрлар Кенгашининг 1988 йил 14 июндаги 741-сонли қарорига

мувофиқ ишлаб чиқилган улгурин нархлар асосида белгиланади.

2. Шартномавий нархлар-ни кенг қўлланишга ўтиш натижасида ишлаб чиқариш-техника мақсадларига мўл-жалланган маҳсулотлар нар-хи умумий даражаси асос-

сиз равишда ўсишининг ол-дини олиш мақсадида, рен-табеллигининг энг юқори да-ражасини жорий этиш кўз-да тутилсин, бунда ана шу даражани қўшимча равишда олинган фойданиннг ҳаммаси Иттифок ва жумҳурият бюджетларига баравар улуш билан ўтказилиши кўзда тутилсин.

3. СССР Министрлар Кенгаши ва Иттифокдош республикаларнинг Министр-лар Кенгашилари ўз ваколат-ларига мувофиқ ўн кун му-ддат ичиде:

қайд этилган улгурин нархлар қўлланиладиган ҳом ашё, конструкция материал-лари ҳамда ишлаб чиқариш-

техника мақсадларига мўл-жалланган бошқа маҳсулот-лар рўйхатини белгилаб қўйишлар ва бу нархлар-нинг даражасини тасдиқла-синлар;

рентабеллигининг энг юқо-ри даражасини ҳисоблаб чиқиш ва корхоналарнинг ана шу даражадан ортиқча олинган фойдаларини улар-дан тортиб олиш тартибини аниқласинлар.

4. «СССРда фуқаролар-нинг пенсия таъминоти тўғрисида»ги СССР Қону-нини амалга оширишнинг СССР Олий Совети қабул қилган «СССРда фуқаролар-нинг пенсия таъминоти тўғ-рисида»ги СССР Қонунини

кучга киритиш тартиби ҳа-қида»ги қарориди кўзда ту-тилган муддатларини ҳисоб-га олиб, корхоналар, муас-сасалар ва ташкилотлар давлат ижтимоий сугуртаси-га тўлайдиган бадаллар та-рифларини босқичма-бос-қич қўлайитиш кўзда ту-тилсин ҳамда шу муносабат билан мажбур тарифлар 1991 йил учун 28 фоиз миқдорда белгилансин.

Совет Социалистик Республикалари Иттифокининг Президенти
М. ГОРБАЧЕВ.
Москва, Кремль,
1990 йил 4 октябрь.

КПСС Марказий Комитети Секретариати мажлисидан

Мамлакат ва партия учун бурилиш даврида бўлиб ўтган КПСС XXVIII съезди, у қабул этган ҳужжатлар партиянинг жисмонийлиги, уни янгилашни бораётган жамиятда сифат жиҳатдан янги поғонага кўтариш учун янги замиш яратди. Энг машаққатли ва масъулиятли босқич—қабул этилган қарорларни амалга ошириш босқичи бошлади.

Партиядаги демократиялаш барча партия аъзолари ва тузилмаларининг КПСС сиёсатини ишлаб чиқишда фаол қатнашини таъқозо этади. Ички партиявий муносабатлари ва партия фаолиятини тубдан қайта қуриш шундан ҳам иборатдир, деди КПСС Марказий Комитети Бош котибининг ўринбосари В. А. Ивашко Секретариат мажлисини очиб пайтида, барча коммунистларнинг фикрини имкони борида кўпроқ эътиборга олиш, КПССда ўроқлик, ошкоралик, танқид асосида партиялар орасининг ҳокимиятини қарор топтириш керак. Шу жиҳатдан олганда, КПСС XXVIII съезди делегатлари айтиш таъкидлар ва танқидий мулоҳазалар алоҳида диққат эътиборга лойиқдир. Бу таъкид ва мулоҳазалар синчиклаб ўрганиб чиқилди ва умумлаштирилди. Уларни бажариш юзасидан таъкидлий-сиёсий чора-тадбирлар ишлаб чиқилди.

Танқидий мулоҳазалар мавзуларга қараб саралаб тартибга солинди. Съездга делегат қилиб сайланган коммунистларнинг фикрини ифодалаб берган бирон вақтнинг нутқи ҳам эътиборга олиниши қўйилди. Партия қурилиши, мафкуравий иш, иқтисодий-иқтисодий, деҳқончилик, миллий, ҳарбий, халқаро сиёсат масалалари, ҳукук-тартиботи, қонунийликни мустаҳкамлаш ва жисмонийликка қарши кураш муаммолари бўлишларида амалий таъкидлар кўп. КПСС Марказий Комитетининг қотиблари А. С. Дзасохов, Ю. А. Манасенов, О. С. Шенни, КПСС Марказий назорат комитетининг раиси В. К. Путо, Марказий Комитет Секретариатининг аъзолари В. А. Гайворонский, И. И. Мельников, КПСС Марказий Комитетининг

аъзоси А. Я. Дегтирев танқидий мулоҳазаларни амалга оширишнинг таъкид этилаётган воситаси самарадорлиги, уларнинг бажарилишини назорат қилиш хусусидаги фикрларини айтди. Жумладан, бевосита ҳужжалик масалаларига таъкид қилинган мулоҳазаларга нисбатан қандай муносабатда бўлиш керак, деган савол турғиди. Партия давлат ва ҳужжалик бошқарув идораларининг иши билан шуғулланишдан воз кечганлиги, маълум. Аммо бундан ҳужжалик соҳасида ишловчи коммунистларнинг

ташвишлари, уларнинг ишлаб чиқаришнинг муайян соҳасидаги ишларнинг ҳолати учун жонқурулиги партияни қизиқтирибди, деган маъно келиб чиқмади. Секретариат аъзолари съезд делегатларининг ҳужжалик масалаларига оид танқидий мулоҳазаларини чора кўриш учун тегишли давлат идораларига топириш керак, деган фикрга келдилар.

Улуғ Октябрнинг 73 йиллиги яқинлашиб келмоқда. Шу вақтга қадар 7 ноябрь кунини янгилашган дунёнинг иқтисодий йилномасида буюк сана сифатида байрам қилиб келинган эди. Бу йил эса мамлакатнинг баъзи шаҳар ва минтақаларида ана шу умумхалқ анъанасидан воз кечиб ҳақиқатда давлатлар ошитаёла бошладилар. Аслида гап ҳар бир совет хонадонига, ҳар бир оилага узвий равишда сингириб кетган Октябр тантаналарининг «бежор қилиш», кўпмиллатли халқимизни ўз умумдашлат байрамидан маҳрум этишга уриниш ҳақида бормоқда, мажлис қатнашчилари ўз нутқларида бундан ташвишланиб гапирдилар.

Секретариат шу вазиятни муҳокама қилиб, маъмур масала хусусидаги ўз фикрини баёнотда ифодалашга ва уни матбуотда эълон қилишга қарор берди. Баёнотда халқ ҳокимияти, инсонпарварлик, демократия ва адолат олий мақсадларига содиқ бўлиб қолаётган коммунистлар, партиясиизлар, сиёсий оқимларнинг намондалари энг асосий умумхалқ, умумдашлат байрамимизнинг бунёдкорлик, жисмонийлиги аҳамиятини ҳар томонлама қўллаб-қувватлашга даъват қилинади. Баёнотда дабдалаи шовқинсурон ва қуруқ суҳандонлик эмас, балки Октябр байрамимизнинг ҳаётбахш руҳи, унинг бирлаштирувчи йўналиши, инсонпарварлиги, бирдамлик ва байналмилаллик руҳи муҳимдир. Байрамни

топайтган шаронда халқ татилим системасининг вазифалари ҳам янгилашмоқда. Ҳозирги жамиятнинг ҳақиқий аҳволи, ижтимоий турмушнинг демократиялашуви бу соҳадар сиёсий фаолият муаммоларини долзарб масалалар қаторига чиқариб қўймоқда. Жамиятнинг сиёсий ҳолати бу ҳақда келган ижтимоий-сиёсий муассасаларнинг ҳукмронлигини бартараф этишга объектив ва қонуний тарзда кўмаклашувчанлиги Секретариатда таъкидлаб ўтилди. Янги партиялар, ҳаракатлар ва ташкилотларнинг тузилиш

лимлар ўқувчи ёрдам беришлари лозим, ҳар бир муаллим ўз нуктаи назари ва муносои эътиқодида эга бўлмай туриб, ўз касби таъқозо этаётган бурчни бажара олмайд. Айни вақтда ўқув юртларини таълим-тарбия вазифаларини ҳал этишга халал берувчи сиёсий ахтирослар майдонига айланган юртимизга ҳам йўл қўйиб бўлмайди.

Бу масалани муҳокама қилишда КПСС Марказий Комитети Секретариатининг аъзоси И. И. Мельников, КПСС Марказий Комитетининг секретари Г. В. Семёнова ва А. Н. Гиренко, КПСС Марказий Комитети сиёсий бюросининг аъзоси, «Правда» газетасининг бош муҳаррири И. Т. Фролов ҳам қатнашдилар.

Марказий Комитет Секретариати партия комитетлари томонидан партия, совет ва комсомол ҳодимларининг талабалар ва ўқувчи ёшлар билан долзарб ижтимоий-сиёсий мавзулардаги амалий мулоқотини суъайтиришга, партия комитетларининг социалистик гоилар ва қадриятларини, жамият турмушида КПССнинг ролини тарғиб қилишдаги фаолиятини пасайтиришга йўл қўйиб бўлмайди, деб ҳисоблади.

Партия, комсомол ва пионер ташкилотларининг ўқув юртларидаги фаолияти мақсадлари, мазмун, воситалар ва усулларини қайта идрок этиш соҳасидаги ишларни қучайтиришга, ўқувчи ва талабаларнинг хилма-хил манфаатлари ва эҳтиёжларини эътиборга олиб, клублар ва бирлашмаларни янгилашга, шунингдек, янги клублар ва бирлашмалар тузишга қаратилган чора-тадбирлар белгиланди.

Секретариат мажлисида яқин вақт ичиде Пленум муҳокама қилинадиган бир қанча норматив партиявий ҳужжатларнинг лойиҳалари кўриб чиқилди, шунингдек Шарқий Европа мамлакатларидеги биз билан алоқа ўрнатилган манфаатдорлигини билдираётган янги сиёсий партиялар ҳамда ҳаракатлар билан алоқа ўрнатилган нисбатан КПССнинг бешдешлари ишлаб чиқилди.

(«Правда» — ТАСС).

Байналмилал дўстлик, қардошлик ришталари

Исон қалбида ҳамсухбатига меҳр-оқибат туйғусини сезса, у қайси тилда сўзлашадиган қатъи назар дилга йўл топади. Зотан, дўстлик энг кудратли кучдир. Қорақалпоғистон музоир жумҳурияти Тўрткўл ноҳиясидаги қўшмақалли Энгельс номига маъму ҳужжалик аъзолари ана шундай ўзаро қардошларча муносабат тўғрисида катта ютуқларга эришяптир.

Жамоа раиси Нафес Беглиевни идорада бир гуруҳ одамлар даврасида қизгин баҳс устиде учратдик. Даврадагиларга Назар ташлайман: бири қорақалпоқ, туркман, рус, ўзбек... Лекин бир-бирларининг тилида бемалол сўзлашар, муҳими уларни ўзаро дўстлик, биродарлик ришталари чамбарчас боғлаган эди. Нафес ога улар билан бир тўхтама фикрга келди чоғи. Бизга пешвоз чиқди:

— Ога биз сизни қидириб пахта даласига борсак, бригадаларга «ҳозир Нафес оғани фақат идорадан топасиз» дейишса ишюмагандик, — дедим ҳазиллашиб. У киши эса:

— Пуқ, далама-дала зир югураганда у замонлар ўтиб кетган. Ҳозир ҳамма ўзини ўзи бошқаради. — деди ога ҳазил араслаш.

Жамоа ҳужжалигининг Садидмат Довлиев, Жума Аннаев, Оллоберди Жумаев каби тақрибали пахтакорлар етакчилиги қилаётган бригадалари даладарини айланар эканмиз, ҳосил чўғи банд эканлигини кўриб қувондик. Бу йил ҳужжалик 800 гектар майдондан 2300 тонналик хирмон уйқочди. Ҳосилдорлик эса 28 центнерга етди.

Бир-бирининг тилида сўзлашади

Бугунги кунда терим суръати борган сари кўтариляпти. Шубҳасиз, суръатини «пўлат от» суворийларисиз ошириш қийин. Муҳаммад-жон Муротов, Хонкелди Қурбонгелдиев сингари пешақдам механик-ҳайдовчилар кунига хирмонга 8—10 тонна «оқ олтин» тўкишляпти. Механизаторларнинг терган ҳар тонна пахтага ўртача 15 сўмдан тўланаётгани айни мўддао бўлаёттир.

— Нафес ога, деҳқонларнинг турмуш шароитини яхшилаш учун сиз раҳбар сифатида қандай иш олиб боряпсиз?

— Меҳнат оғир, турмуш оғир, деган гапларни жуда кўп эшитганмиз. Шундай деб қўл қовуштириб тураверсак, албатта, бу масала ечимсиз қолаверади. Муҳими, муаммоларни топиш эмас, ечиш ўйлаш керак. Мана бир мисол. Жамоамизда 637 хонадон бор. Сир эмас, жуда кўп оилаларимиз кам даромадли, Нима қилиш керак? Чорасини топиш. Ҳар бир истанган оиллага минг сўмдан қара бердик. Уларни қорамол билан таъминлашга ёрдамлашдик. Натигада хонадонлар сўт-қатқилиқ бўлиб, ортқича суттин ҳужжаликка сотилипти. Ҳар бир оила ўртача йилга 450 килограммдан сўт топириб, ҳар килосига 30 тийиндан ҳақ олишди. Иккита типовой мактаб, иккита болалар богчаси, уч ўринда медреса, қишлоқ амбулаторияси, ҳаммом, клуб қурилди.

Тадбиркор раҳбар ҳамиша имконият қидиради ва топади. Келажак мактабдан бошланади. Зотан, фарзандларимизнинг баркамол ва соғлом бўлиб ююга етишишларига ҳар биримиз масъулмиз. Айниқса, жамоа ҳужжаликнинг ҳар икки мактабни оқитишда олиш аини мўддао бўлди. Бошланғич синф ўқувчи болаларига бериладиган ерталабги бепул нурушнинг оқитиш таъкидлашга ўз зиммасига олди. Кам даромадли оилалар фарзандларини 14 ўқувчига ҳар ойда 10 сўмдан стипендия бериляпти. Жамоа ҳужжалик қарашли олти километр йўл асфальтланган. Афсуски, аҳолининг ичимлик сув ва газлаштиришга бўлган талаби ҳали тўла қондирилган йўқ.

Энгелс номига жамоа ҳужжаликда 4857 киши истикомат қилади. Аҳолининг кўпчилиги туркманлардир. Пахта таъйёрлов пункти жамоасига 2 минг сўмдан иккита пул мукофоти;

Пахта тозалаш заводининг ёнғиндан сақлаш шахсий составига 500 сўмдан учта пул мукофоти;

Пахта таъйёрлов пунктининг ёнғиндан сақлаш ва ўт ўчириш кўнгалли дружиналарига 500 сўмдан учта пул мукофоти.

Хўрматли ўртоқлар! Ёнғин хавфсизлиги ойларида фаол қатнашинингизни илтифот қиламиз. Токи, йил бўйи қилинган меҳнат эвазига етиштирилган «оқ олтин»нинг ёнғин тўғрисида нест-нобуд бўлмасин. Ёнғин бир миқолини ҳам азият олмасин.

Пахта тозалаш заводи жамоасига иккита 2 минг сўмдан пул мукофоти;

Уйингда тинчлик бўлсин

Тошкент жамоатчилиги фаолларининг йиғилишида миллатлараро муносабатларни барқарорлаштириш, тинчлик ва яхши қўшнчиликни мустаҳкамлаш билан боғлиқ муаммолар муҳокама қилинди.

Тошкент шаҳар партия комитетининг котиби Х. М. Абдураҳимов «Тошкент шаҳрида юзага келаётган барқарор аҳволини мустаҳкамлаш соҳасида жамоатчилик ва жамоат ташкилотлари фаолларининг вазифалари тўғрисида» маъруза қилди.

Йиғилиш қатнашчилари Ўзбекистон пойтахти анъанавий равишда халқлар дўстлигининг рамзи, халқаро амалий ҳамда маданий ҳамкорлигининг Бутунтўғриқоғ ва халқаро марказларидан бири бўлганлигини ва шундай бўлиб қолганини таъкидладилар. Бу шаҳарда ер юзиде тинчликни мустаҳкамлашга қаратилган жуда муҳим сиёсий ҳужжатлар қабул қилинган. Бу яхши анъаналарнинг, деб таъкидлашди йиғилиш иштирокчилари, турли руҳдаги реакциялар усурлар, жумҳурият халқлари ўртасида нифоқ уруғини сочишга интилаётган экстремистларнинг таъжовузлидан авайлаб асраш керак.

Йиғилиш қатнашчилари Ўзбекистон пойтахтининг барча аҳолисига муносабатини қабул қилиб, уларни яхши қўшнчилик муносабатларини, тинчлик ва дўстликни мустаҳкамлашга, фуқаролар тоғувлигини қарор топтиришга қарқардилар.

Йиғилишда Ўзбекистон ССР Президенти Кенгашининг аъзоси Э. Ю. Юсупов нутқ сўзлади.

Кенгаш йиғида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг котиби Ж. Х. Хамидов қатнашди.

«ГАПНИ ОШАБ БУЛМАС, ИОНСИЗ ЯШАБ БУЛМАС» ВА «ХОРИЖГА ОШИРИЛГАН ЕЛҒОН» МАҚОЛАЛАРИНИ ҲЎБ

ГАПБОЗЛИКНИНГ ВАҚТИ ЭМАС

Қайта қуриш жараёни ҳал қилувчи даврга кираётган маълум. Бундоқ қарасангиз оғизда ҳамма ошкоралик, демократия, ҳолислик тарафдор. Демократлар ҳам, норасмийлар ҳам, турли ҳаракатлар иштирокчилари ҳам айнан шуни исботлаш учун гапирдишлар. «Мархамат!» Улар аҳоли фаровонлигини ошириш тўғрисида тинимол ҳал ўрнатилди. Аммо ўша фаровонликни бир кунга бўлса ҳам қийинлаштириш учун, халқ дўстиман деб айланиш содиратган бирон-бир амалий иш қилмаётдилар.

Халқимиз бозор иқтисодиётига ўтиш, жумҳуриятнинг иқтисодий ва сиёсий мустақиллигини таъминлаш муаммоларини тезроқ ҳал қилишнинг истади. Бунинг учун эса етти ўлчаб бир кесилган қарорлар, амалий таъкидлар даркор. Кейинги вақтларда жумҳурият Президентининг халқ олқишига сазовор бир қатор Фармонлари эълон қилинди.

Лекин масаланинг бошқа томони ҳам бор. Мана шу Фармонларнинг икроси ҳамма жойда ҳам қўнғилладек бўлаётгани йўқ. Баъзи қишлоқларда, районларда ажратилган ерлар эгаларининг эътиборсизлиги оқибатида қаровсиз қолиб кетляпти. Табиий газ ва ичимлик сув билан таъминлаш бўйича ишлар талаб даражасида эмас. Норасмий уюшмалар аъзолари ана шу Фармонларнинг бажарилмагани сабабларини изласа-

Ўзбекистон ва жаҳон

АМАЛИЙ АЛОҚАЛАРНИ МУСТАҲКАМЛАЙЛИК

«Иқтисодий ҳамкорлик иштиқболлари: «СССР — Италия» мазмунда Самарқандда ўтказилган Совет — Италия анжумани биргаликдаги илмий таъдиқотлар, ишчанлик фаолиятини ривожлантириш тўғрисидаги ҳужжатни имзолаш билан ниҳонсига етди. Анжумани СССР Фанлар академияси Жаҳон иқтисодиёти ва халқаро муносабатлар институти, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Иқтисод институти Италия тижорат банки кўмагида ташкил етдилар.

Анжуман қатнашчилари, улар орасида Италия тижорат банки билан Италия санавотчилари конфедерациясининг етакчи иқтисодчилари, вакиллари бор эди, беш кун мобайнида жумҳуриятнинг ҳозирги иқтисодий аҳволининг ўзига хос

томонларини атрофича муҳокама қилдилар, СССР фойдали Италия ўртасида ўзаро фойдали амалий ҳамкорликни кенгайтиришнинг аниқ равшан йўлларини белгилаб олдилар.

Ўзаро муносабатларнинг ҳозирги даражаси бу мамлакатлар эга бўлган моллар, технологиялар, ресурслар алмашиш учун мавжуд имкониятларга мос эмаслиги таъкидланди.

Анжуман қатнашчиларининг умумий фикрига қараганда, мазкур учрашув фаолиятининг турли соҳаларида ҳамкорлигининг янада самарали йўлларини аниқлаб олишга ёрдам берди.

Қабул қилинган ҳужжатда, жумладан, жумҳуриятимизда Италия сармоясидан фойдаланиш имкониятлари тўғрисида айтилган.

Самарқандда «Буюк ипак йўли» — мулоқот йўли мавзусидаги халқаро семинар ўз ичига тутади. Унда СССР, АҚШ, Англия, Франция, Дания, Исроил, Япония, Хитой, Шри-Ланка ва Покистонда археология, тарих, этнография, нумизматика соҳасининг мутахассислари қатнашди. Семинар ЮНЕСКОнинг махсус дастури доирасида ўтказилмоқда. Ана шу дастурни рўёбга чиқаришда Европа — Осиё қитъасидаги 30 дан ортқ мамлакат қатнашмоқда.

— Ҳозирги семинар қадим замонларда ва ўрта асрда Марказий Осиёда Буюк ипак йўлининг вужудга келиши ва ривожланиши муаммоларига бағишланган, — деди «Буюк ипак йўли — мулоқот йўли» Ўзбекистон

Хавфсизлик ойлари бошланди

Пахта йиғим-терими мавсуми ҳал қилувчи даврга кирди. Шу кунгача терилган ҳосил 3 миллион тоннадан ошиб кетди. Кундан-кунга терим суръати ошланмоқда. Жумҳуриятимизнинг топириги айрим кунларда 5 фойзга етказиб адо этилмоқда. Баъзи таъйёрлов пунктларига йиллик режанинг 10 фойзи микдорида қимматбаҳо махсуслот етказиб беришмоқда. Пахта тозалаш заводларида эса 100 тоннадан ортқ ўтган йилги қалта толаси мавжуд.

Пахта хом ашёсини тайёрлаш ва қайта ишлашнинг юқори суръатлари уни ёнғиндан сақлаш чораларини қуришни таъқозо этмоқда. Йиғим-терим мавсуми бошланганда буюн 30 дан ортқ пахта хом ашёси ёнғин ва ўт тушиши каби ҳоллар рўй берди.

Пахта йиғим-терими, уни қуришти, юклаш ва қайта ишлаш даврида ёнғин хавфсизлигини қучайтириш ва ёнғиннинг олдини олиш, унга қарши кураш ишига жамоат бўлимларини жалб

Махсус мухбиримиз А. РҲЗИБЕВ олган суратда эса анжуманда қатнашган Италия делегацияси аъзоларини кўриб туриб

сиз. Ҳам тижорат, ҳам зиёрат деганларидек, уларни Самарқанд гузаллиги мафтун этди.

БУЮК ИПАК ЙЎЛИДАН

Самарқанд қадим замонларда «Ипак йўли»нинг маркази бўлган. Шунинг учун ҳам у ҳозирги анжуман ўтказилганда жой сифатида танланганлиги қонунийдир. Худди шу ерда, шунингдек, Хива, Бухоро ва Попа саёҳатчиларининг янги йўллари очилиши, халқаро илмий-туристик базалар ташкил этиш мўлжалланмоқда.

Семинар доирасида Самарқанд шаҳрининг қадим дарахлари ва ўрта асрдаги маданияти ҳамда сўғдарнинг тарихий алоқаларига бағишланган йиғилиш бўлиб ўтди.

(ЎЗАТ).

ПАХТАНИ ЁНҒИНДАН АСРАЙЛИК

Этти учун жумҳурият Ички ишлар министрига ҳамда Ўзбекистон пахта сановати жумҳурияти ишлаб чиқариш бўлимига шу йил 5 октябрдан 5 ноябргача ёнғин хавфсизлиги ойланин ўтказмоқда.

Ойлик мобайнида давлат ёнғин назорати маҳаллий органларига теримчи

лар вақтинча яшаётган жойларда, пахта тозалаш заводлари ва таъйёрлов пунктларига ёнғинга қарши назоратни қучайтириш бўйича амалий ёрдам кўрсатилди. Пахтани ёнғиндан сақлаш чоралари қандай ташкил этилганлигини текшириш бўйича рейдлар ўтказилди. Уларнинг натижа

лари газеталар саҳифаларида эълон қилинади.

Хўрматли пахтакорлар! Умумий бойлигиниз бўлган «оқ олтин» энг тез алағга оладиган хом ашёлардандир. Шунинг учун бу йилги мўл ҳосилни ҳам нест-нобуд қилмасдан йиғиб-териб олиш ва қайта ишлаш барчамизнинг бурчимиздир.

Ёнғин хавфсизлиги ойларида фаол иштирок этганларга Ўзбекистон пахта сановати жумҳурияти ишлаб чиқариш бўлимига ёнғин хавфсизлигининг ҳолатига қараб 10 та рағбатлантирувчи мукофот белгиланган.

Пахта тозалаш заводи жамоасига иккита 2 минг сўмдан пул мукофоти;

Пахта таъйёрлов пункти жамоасига 2 минг сўмдан иккита пул мукофоти;

(TACC).

и режалар, босилганга тасдиқлар оғзини ҳоҳия мўтадил раҳбарларининг беларовлиги, лойқадлиги тўғрй-амалга ошияпти. Бундан эса пахтазорлар азият вақти, Оқибатда дала меҳнаткашларининг қимматли вақти-ри бой берилмокда. Сўз бошқа-ю, иш бошқа, деб шунинг-таслар керакда.

А. МАДАТОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ИНДЕКС 64583. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12